

Waar abortuscijfers en data goed voor zijn

[Marc Cosyns](#)

Huisarts en Academisch Consulent Vakgroep Volksgezondheid & Eerstelijnszorg UGent.

Diane wist het meteen: zwanger! De datum duidelijk: 26 maart, de eerste keer dat ze haar LAT-partner terugzag in coronatijd.

© belga

Ja, het mocht, eigen gezinsbubbel en een extra persoon, essentiële verplaatsing inbegrepen. Ze had nooit gedacht dat een bezoek aan een abortuscentrum ook een extra essentiële verplaatsing zou worden op haar leeftijd: 48!

"Kan je die abortuspil zelf kopen of opgestuurd krijgen? In Nederland kan dat blijkbaar, stond in de krant." De rechter heeft op 10 april geoordeeld dat de abortuspil per post niet kan, zoals eertijds een rechter beslist had dat een overtijdbehandeling niet mag bij een huisarts. Er wordt in Nederland al lang gelobbyd om abortus binnen het huisartsenpakket toe te laten. Tot 16 dagen na de te verwachten maandstonden, omdat die termijn niet valt onder de Nederlandse abortuswetgeving, in tegenstelling tot in België.

Diane woont wel al twee jaar aan de Nederlandse grens maar die mocht ze toen niet over. In het Vlaamse abortuscentrum waar ze op dag 14 een afspraak had, kreeg ze de beide pillen* mee die nodig zijn zodat ze een week later niet meer moest terugkomen. Ze had erg moeten aandringen en haar verpleegkundige professe in de weegschaal geplaatst. "Dat mag wettelijk niet, maar het zijn dan ook speciale tijden", had de dokter toegegeven. "Graag toch een controle bij de huisarts drie weken nadien en de anticonceptie eens bespreken!"

Ze maakte een afspraak bij mij op 24 juni. Ik was 36 jaar lang haar huisarts, twee thuisbevallingen en een abortus op 17-jarige leeftijd inbegrepen. Haar jongste dochter studeert af zonder echte examens en met een online afscheidsfeest. "Haar coronaperiode zal veel meer impact hebben dan mijn abortus op die leeftijd", vertelt ze.

"Eigenlijk heb ik er nooit problemen mee gehad. Dat koning Boudewijn toen niet wou tekenen vond ik veel erger. En dat het nu nog altijd pasmunt blijkt voor regeringsonderhandelingen, hoorde ik op de radio toen ik naar jou reed. Dat maakt me kwaad. Misschien moet ik mij eens laten horen als ervaringsdeskundige, maar ik vind mijn engagement voor de zorgsector nu wel belangrijker. Het is nu of nooit met onze witte woede!", stelt ze vastberaden. "Ze zouden dagelijks moeten melden hoeveel mensen er nog te weinig zijn in de zorg in plaats van dat aantal covidbesmettingen. Dat zou wat meer druk leggen!"

"Het melden van het aantal opnames en overlijdens houdt ons misschien alert", antwoord ik. "Stel dat men dit zou doen voor alle hete hangijzers in de gezondheidszorg, denk ik soms. Beste kijkers en luisteraars, Sciensano meldt de voorbije 24 uur 6 zelfmoorden en 27 suïcidepogingen. Aantal dodelijke verkeersongevallen: 2, aantal theoretisch vermijdbare sterftes: 60 waarvan 36 gerelateerd aan tabak en 10 aan ziekenhuisfouten en medicatiebijwerkingen..."

Ze kijkt me met grote ogen aan: "Roken doe ik al lang niet meer, maar beweer jij nu dat er 10 mensen per dag sterven door medische oorzaken of fouten?"

"Tja, zo blijkt uit afgeleid onderzoek want echte registratiecijfers ontbreken. Ik gebruik die gemiddelde cijfers in mijn lessen om studenten te doen nadenken en met hen te discussiëren. Ik geef het hen als opdracht mee in hun zoektocht naar juiste cijfers en hun belang voor preventie. In deze coronatijd des te relevanter. Ik herinner mij blijvend de confronterende uitspraak van mijn professor immunologie, Jean Plum, in de jaren '80, dat er meer mensen stierven aan de bijwerkingen van ontstekingsremmende medicatie, de NSAID's, dan van AIDS, maar dat hij dat niet luidop mocht zeggen!"

"Heb je ook opbeurende cijfers?", vraagt ze lachend.

"Dat we nu gemiddeld bijna 82 jaar worden, vind je dat opbeurend? Met extra gezonde jaren, tenminste als je niet arm of kwetsbaar bent."

"Arm en kwetsbaar, daar zeg je het. Ik heb het zelf ook niet gemakkelijk als alleenstaande moeder met twee studerende kinderen en mijn loontje van verpleegkundige. Ik wil niet klagen maar zo een coronacrisis zet alles weer op scherp. Gelukkig kostte die abortus maar 3 euro 70 cent. Zelfs al is die abortuswetgeving onvolmaakt, dat het bijna kosteloos is, vind ik een vooruitgang en het gemak van die twee pillen is niet te vergelijken met die zuigcurettege."

"Mocht er een pil bestaan die je op het einde van een cyclus kan nemen en de maandstonden uitlokt zonder andere bijwerkingen maar niet wetende of er bevruchting was, zou je die willen innemen?", vraag ik haar.

"Eén pil per cyclus waarin je gemeenschap had, dat zou ideaal zijn voor mij."

"Daar denken de meeste vrouwen zo over, blijkt uit onderzoek, en die pil bestaat, maar men durft ze niet commercialiseren in de VS vanwege de pro vita-anti-abortuslobby. Het zou nochtans het abortuscijfer sterk doen dalen. Nu schat men in ons land 20.000, in afwachting van de nieuwe cijfers van de [herbenoemde evaluatiecommissie](#). Ons land kent nu al een van de laagste cijfers ter wereld."

"20.000?" herhaalt ze en neemt haar rekenmachine, "dat is bijna 55 per dag! Wil je dat cijfer ook dagelijks in de media?"

"Zou dit niet helpen het taboe errond weg te nemen en druk kunnen leggen op nog meer preventie?"

"Preventie, daar zeg je het! Ik zal hem toch maar een peniskapje opzetten de volgende coronakeer."

<https://www.artsenkrant.com/actueel/waar-abortuscijfers-en-data-goed-voor-zijn/article-column-48461.html>